

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENT

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

20/1692-2

23. mars 2020

Høring – Forslag til forskrifter om unntak fra reglene om fysisk møte mv. i aksjelovene, samvirkeoven, selskapsloven og stiftelsesloven

Med hjemmel i koronaloven § 2 foreslår Nærings- og fiskeridepartementet forskrifter om unntak fra reglene om fysisk møte mv. i aksjeloven og allmennaksjeloven («aksjelovene»), samvirkeoven, selskapsloven og stiftelsesloven.

Bakgrunnen for forslaget

I forbindelse med utbruddet av koronaviruset har regjeringen iverksatt en rekke tiltak som hovedsakelig er besluttet med grunnlag i smittevernloven og helseberedskapsloven. Regjeringen varslet at det også er behov for å vedta tiltak som vil kreve rettslig grunnlag som ikke finnes i gjeldende lover. For å sikre at det kan gjennomføres effektive tiltak som er nødvendige for å avhjelpe negative konsekvenser for næringslivet, la regjeringen frem forslag til en midlertidig lov med en hjemmel for Kongen til å fastsette forskrifter.

Midlertidig lov om forskriftshjemmel for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av Covid-19 mv. (koronaloven) ble behandlet i Stortinget første gang den 21. mars 2020. Lovsaken avventer annen gangs behandling. Innst. 204 L (2019-2020) ble avgitt 21. mars 2020. Forskriftene som foreslås i denne høringen, forutsetter at lovforslaget vedtas i tråd med innstillingen.

Koronalovens formål er etter § 1 å legge til rette for forsvarlige, effektive og forholdsmessige tiltak, blant annet for å begrense negative konsekvenser for næringslivet som følge av utbruddet av koronaviruset. I § 2 er det tatt inn en opplisting av de lovene som, så langt det er nødvendig for å ivareta lovens formål, kan utfylles, suppleres eller fravikes i midlertidig forskrift. De lovene som er omfattet av dette forslaget, er med i opplistingen.

Postadresse
Postboks 8090 Dep
0032 Oslo
postmottak@nfd.dep.no

Kontoradresse
Kongens gate 8
www.nfd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
912 660 680

Avdeling
Avdeling for
konkurransopolitikk,
selskapsrett og
næringsøkonomi

Saksbehandler
Cecilie Dueled
22 24 66 25

Innholdet i forslagene

Hovedregelen i aksjelovene, samvirkeloven, selskapsloven og stiftelsesloven er at saksbehandling skjer i fysiske møter, og at undertegning av protokoller og annet skal skje skriftlig. Skal dagens krav til fysisk oppmøte ved generalforsamlinger, årsmøter og styremøter oppfylles, kan det være i strid med pålegg fra helsemyndighetene om å unngå unødvendig fysisk kontakt, eller restriksjoner på hvor mange som kan møtes. Det er derfor behov for at møter kan gjennomføres ved bruk av fjernmøteteknologi og at møteprotokoller kan undertegnes ved bruk av elektronisk signatur.

Departementet foreslår unntak fra regler om fysisk møte i aksjelovene, samvirkeloven, selskapsloven og stiftelsesloven. Aksjelovene åpner allerede for at møteprotokoller kan signeres ved bruk av elektronisk signatur. Departementet foreslår at det åpnes for dette i samvirkeloven, selskapsloven og stiftelsesloven.

Selskapene og sammenslutningene som reguleres av aksjelovene, samvirkeloven, selskapsloven og stiftelsesloven har ulike organer med ulike betegnelser. En felles forskrift kan bli lang og vanskelig tilgjengelig for berørte aktører. For å gjøre unntakene enkle å lese og forstå, foreslår departementet at det fastsettes fire separate forskrifter med unntak fra henholdsvis aksjelovene, samvirkeloven, selskapsloven og stiftelsesloven. Det foreslås at bestemmelsene i forskriften til aksjelovene også skal gjelde for finansforetak som ikke er organisert som aksjeselskap eller allmennaksjeselskap.

Forskriftene er utformet likt så langt som mulig, og har samme materielle innhold. De fire forskriftene kommenteres derfor samlet nedenfor.

Forskriftene *kapittel 1* regulerer formål og virkeområde. Formålet med forskriftene er etter § 1 å legge til rette for at saksbehandlingen i styret og andre selskaps- og sammenslutningsorganer kan skje uten fysiske møter. Bestemmelsene i forskriftene har etter § 2 forrang ved motstrid med bestemmelser i lov, forskrifter og vedtekter.

Forskriftene *kapittel 2* fastsetter de enkelte unntakene fra kravene til fysiske møter. I § 3 gjøres unntak fra krav til avholdelse av fysiske styremøter. Unntakene skal gjelde tilsvarende ved styrets møte med revisor etter revisorloven § 2-3. I §§ 4 og 5 gjøres unntak fra krav til avholdelse av fysisk møte i generalforsamling, årsmøte, selskapsmøte og andre selskaps- og sammenslutningsorganer. Forskriftene til samvirkeloven, selskapsloven og stiftelsesloven *kapittel 2* fastsetter at møteprotokoller kan signeres ved elektronisk signatur.

Forskriftene *kapittel 3* gjelder varighet og ikrafttredelse. Etter § 6 og § 7 i forskriftene trer de i kraft straks, og gjelder så lenge koronaloven gjelder. Koronaloven opphører å gjelde én måned etter ikrafttredelse.

Forholdet til koronaloven

Tiltak etter koronaloven må være forholdsmessige og avhjelpe negative konsekvenser.

Mange sammenslutninger gjennomfører årsmøter og generalforsamlinger på våren. Etter de respektive lovene, skal årsregnskap og ev. årsberetning behandles og avgjøres på møtene innen en bestemt frist. Hvis årsmøter og generalforsamlinger ikke kan gjennomføres før virusutbruddet er over, vil en rekke sammenslutninger ikke ha mulighet til å ferdigstille årsregnskapet og årsberetningen.

Etter departementets vurdering vil de foreslåtte unntakene fra krav til fysiske møter, være et effektivt tiltak som kan hjelpe til å begrense negative konsekvenser for næringslivet. Samtidig ivaretas bl.a. aksjeeiernes muligheter til å ivareta sine rettigheter. Dagens muligheter for teknologiske løsninger tilsier etter departementets vurdering også at tiltaket er forsvarlig.

Det er viktig at unntakene fra krav til fysiske møter kommer på plass så raskt som mulig, og umiddelbart etter at koronaloven er sanksjonert. En ordinær høringsrunde med ordinær behandling i Stortinget vil gjøre at tiltakene kommer for sent til å avhjelpe de negative konsekvensene for næringslivet. Departementet har allerede fått flere henvendelser som tyder på at flere sammenslutninger har utsatt gjennomføringen i påvente av tiltak fra myndighetene. Etter vår vurdering er det i denne saken derfor ikke tilrådelig å gjennomføre en normal høring med normal høringsfrist.

Departementets vurderer at forskriftene er forsvarlige, effektive og oppfyller lovens formål.

Høringsfrist

Departementet tar sikte på at forskriftene vedtas av Kongen i statsråd så raskt som mulig etter sanksjonering av koronaloven. Dette vil trolig kunne skje allerede denne uken. For å sikre at forskriftene trer i kraft så snart som mulig, settes fristen derfor svært kort. Vi beklager de ulempene dette måtte medføre, men håper på forståelse i denne krevende situasjonen.

Departementet vurderer at det er behov for forskriftene også etter at koronaloven ikke lenger er i kraft. Departementet arbeider parallelt med annet hjemmelsgrunnlag for regelverket. Departementet vil i også vurdere behovet for andre unntak innenfor sammenslutningsretten

Vi ber om eventuelle merknader innen **tirsdag 24. mars kl. 20:00**. Vi ber også om at merknader først og fremst konsentreres om de materielle reglene. Høringsinnspill bes sendt postmottak@nfd.dep.no med kopi til meb@nfd.dep.no.

Med hilsen

Marit Elisabeth Bolstad (e.f.)
avdelingsdirektør

Cecilie Dueled
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Adresseliste

Departementene

Brønnøysundregistrene

Stiftelsestilsynet

Universitetet i Oslo, Juridisk fakultet

Universitetet i Bergen

Universitetet i Tromsø

BI

Advokatfirmaet BAHR AS

Advokatfirmaet Haavind AS

Advokatfirmaet Schjødt AS

Advokatfirmaet Wiersholm AS

Advokatfirmaet Wikborg Rein AS

Advokatforeningen

Ernst & Young advokatfirma AS

Finans Norge

Finanstilsynet

KPMG

LO

NHH

NHO

Norsk Landbrukssamvirke

Oslo Børs (ev. Verdipapirsentralen ASA)

Regnskap Norge

Revisorforeningen

Samvirkene

Stiftelsesforeningen

Verdipapirforetakenes forbund

Verdipapirfondenes forening

Virke

Kopi:

SMK